

Co przyniesie przyszłość – o horoskopach, wróżkach i talizmanach

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badań Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

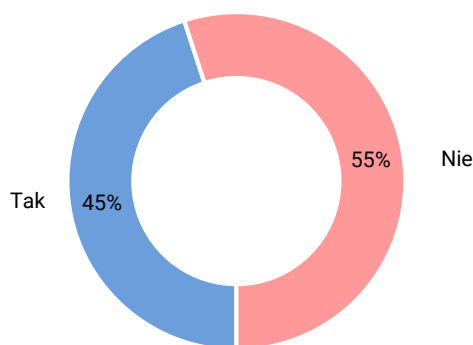
Możliwość przewidywania oraz kreowania swojej przyszłości wydaje się kusząca. Dlatego wciąż wielu ludzi wierzy w magiczne zdolności wróżbitów, szczęśliwe talizmany, a nawet prognozujące przyszłe wydarzenia horoskopy. W lipcu ponownie spytaliśmy Polaków o ich stosunek do magicznych praktyk¹. Interesowało nas nie tylko, jak wielu ankietowanych wierzy w możliwość przewidywania swojej przyszłości za pomocą magicznych praktyk, ale również czy światopogląd, religia, wiek oraz zarobki respondentów mogą istotnie wpływać na ich stosunek do magii. Zainteresowanie astrologią oraz wiara w przepowiednie i talizmany mają stare korzenie, a współczesne wróżki zachęcają potencjalnych klientów do swoich usług korzystając z dobrodziejstw nowych technologii.

HOROSKOPY – SPOSÓB NA ZABICIE NUDY CZY PRZEPOWIEDNIA?

Ponad połowa ankietowanych (55%) nigdy nie sięga po horoskopy, wciąż jednak grono ich czytelników jest stosunkowo duże.

CBOS

RYS. 1. Czy zdarza się Panu(i) czytać horoskopy?

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (338) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 28 czerwca – 5 lipca 2018 roku na liczącej 952 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Dwanaście lat temu (w 2006 roku) horoskopy czytał co drugi ankietowany (58%), obecnie mniej osób (45%) jest zainteresowanych tego typu lekturą.

TABELA 1

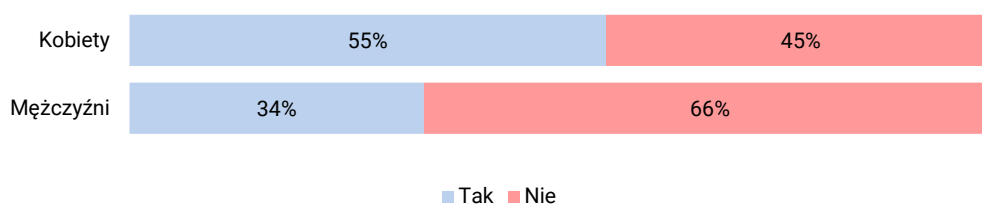
Czy zdarza się Panu(i) czytać horoskopy?*	Wskazania respondentów według terminów badań		
	2006	2011	2018
	w procentach		
Tak	58	55	45
Nie	42	45	55

*W latach 2006–2011 pytanie brzmiało: „Czy czyta Pan(i) horoskopy w gazetach?”

Pomimo iż wśród czytelników horoskopów większość stanowią kobiety (55%), nie jest to typowo kobieca lektura. Co trzeci mężczyzna (34%) również chętnie po nie sięga.

CBOS

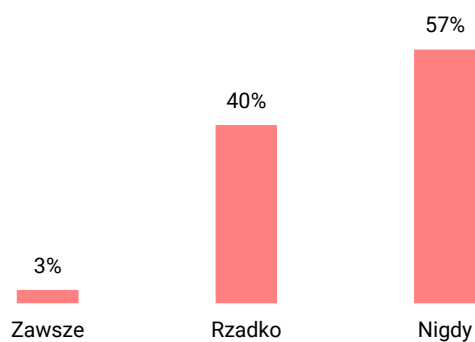
RYS. 2. Czy zdarza się Panu(i) czytać horoskopy?

Horoskopy cieszą się w Polsce popularnością, ale jedynie 3% czytelników zawsze stosuje się do zawartych w nich zaleceń w życiu codziennym, a więcej niż co drugi czytający (57%) nigdy nie przywiązuje wagi do tych informacji.

CBOS

RYS. 3. Jak często bierze Pan(i) pod uwagę w swoim codziennym życiu wskazania horoskopu?

WRÓŻBY – ROZRYWKA CZY SPOSÓB NA ŻYCIE?

Zmniejszające się grono czytelników horoskopów nie oznacza, że Polacy całkowicie stracili zainteresowanie magicznymi praktykami.

Z deklaracji badanych wynika, że co dziewiąty ankietowany (11%) zdecydował się skorzystać z pomocy wróżbity. W porównaniu z poprzednim badaniem, zmniejszyła się liczba osób, które skorzystały z takich usług więcej niż jeden raz (z 5% do 3%), można więc przypuszczać, że coraz mniej badanych traktuje wizyty u wróża lub wróżki jako istotną część swojego życia. Tylko jeden na stu ankietowanych (1%) twierdzi, że skorzystał z takiej usługi wielokrotnie. Niezmiennie większość Polaków (85%) nigdy nie odwiedziła osoby parającej się astrologią.

TABELA 2

Czy kiedykolwiek był(a) Pan(i) u wróżki, wróża?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	2011	2018
w procentach		
Nie, nigdy	85	85
Tak, jeden raz	9	11
Tak, kilka razy	5	3
Tak, wiele razy	1	1

Na popularność usług wróżbiarskich nie wpływa istotnie religijność badanych, która teoretycznie powinna kształtować ich stosunek do magicznych praktyk. Co więcej, osoby uczestniczące w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu nawet nieco częściej niż pozostałe przyznają, że chociaż raz skorzystały z usług wróżki lub wróża (23% wskazań).

TABELA 3

Czy kiedykolwiek był(a) Pan(i) u wróżki, wróża?	Udział w praktykach religijnych				
	kilka razy w tygodniu	raz w tygodniu	1–2 razy w miesiącu	kilka razy w roku	w ogóle nie uczestniczy
w procentach					
Tak	23	14	10	14	20
Nie	77	86	90	86	80

Wśród osób o najniższych dochodach, nieprzekraczających 899 zł na osobę, notujemy najwyższy odsetek (18%) korzystających z usług wróżek, nie brakuje ich jednak także w grupie respondentów o dochodach najwyższych, powyżej 2500 zł *per capita* (13%).

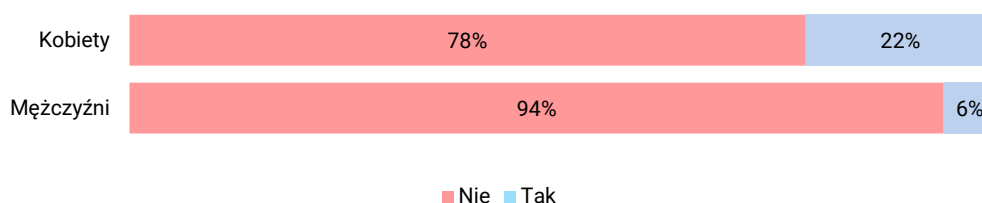
TABELA 4

Dochody na jedną osobę	Czy kiedykolwiek był(a) Pan(i) u wróżki, wróża?	
	Tak	Nie
w procentach		
Do 899 zł	18	82
Od 900 do 1299 zł	14	86
Od 1300 do 1799 zł	12	88
Od 1800 do 2499 zł	15	85
2500 zł i więcej	13	87

Istotną zmienną niezależną w analizowanej kwestii jest płeć respondentów. Kobiety ponad trzykrotnie częściej (22%) niż mężczyźni (6%) deklarują, że skorzystały kiedyś z usług wróżki lub wróża.

CBOS

RYS. 4. Czy kiedykolwiek był(a) Pan(i) u wróżki, wróża?

Chęć przewidywania przyszłości zmienia się także wraz z różnymi życiowymi okolicznościami. Najchętniej wróżbitów odwiedzają osoby rozwiedzione lub pozostające w separacji (36%), a w dalszej kolejności ankietowani będący w związku małżeńskim (16%) oraz wdowcy i wdowy (15%). Najrzadziej po usługi tego typu sięgają kawalerowie i panny – 4%.

TABELA 5

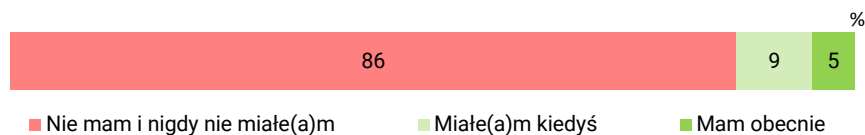
Jaki jest aktualnie Pana(i) stan cywilny?	Czy kiedykolwiek był(a) Pan(i) u wróżki, wróża?	
	Tak	Nie
	w procentach	
Kawaler/panna	4	96
Żonaty/mężatka	16	84
Rozwiedziony(a)/ w separacji	36	64
Wdowiec/wdowa	15	85

TALIZMAN NA SZCZĘŚCIE

Większość ankietowanych (86%) nie przyznaje się do posiadania talizmanu, a jedynie 5% deklaruje, że obecnie posiada taki przedmiot.

CBOS

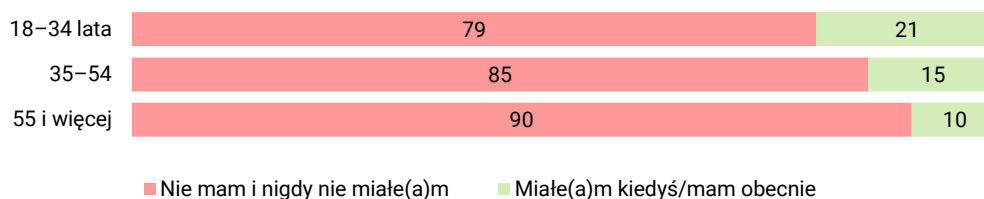
RYS. 5. Czy ma Pan(i) lub miał(a) Pan(i) kiedyś jakiś przedmiot, talizman, który przynosi lub przynosił Panu(i) szczęście?

Kluczową rolę w przypadku talizmanów odgrywa wiek respondentów. Co piąty badany w wieku 18–34 lat (21%) posiada lub posiadał talizman. Dwukrotnie rzadziej przyznają się do tego osoby powyżej 55 roku życia (10%), natomiast respondenci w wieku 35–54 plasują się pośrodku – (15% wskazań)

CBOS

RYS. 6. Czy ma Pan(i) lub miał(a) Pan(i) kiedyś jakiś przedmiot, talizman, który przynosi lub przynosił Panu(i) szczęście?

Osoby korzystające z usług wróżek chętniej też zaopatrują się w magiczne przedmioty. Co trzecia osoba, która co najmniej raz odwiedziła wróża lub wróżkę (33%), przyznaje się również do posiadania talizmanu (obecnie lub w przeszłości).

TABELA 6

Czy kiedykolwiek był(a) Pan(i) u wróżki, wróża?	Czy ma Pan(i) lub miał(a) Pan(i) kiedyś jakiś przedmiot, talizman, który przynosi lub przynosił Panu(i) szczęście?	
	Mam obecnie lub miałam(em) w przeszłości	Nie mam i nigdy nie miałam(em)
	w procentach	
Tak	33	67
Nie, nigdy	11	89

To, co na co dzień dzieli Polaków, z reguły nie wpływa na ich stosunek do horoskopów, wróżb i talizmanów. Z deklaracji wynika, że nadal niemal połowa Polaków czyta horoskopy, choć większość traktuje je raczej jak rozrywkę i nie kieruje się zaleceniami przepowiedni w życiu codziennym. Ponadto popularność tego typu lektury jest obecnie mniejsza niż w latach ubiegłych. Większość z nas nigdy nie skorzystała z usług wróżki lub wróża, a stali klienci stanowią jedynie znikomy odsetek (1%) ogółu badanych. Co siódmy respondent (łącznie 14%) posiada (5%) lub posiadał (9%) jakiś przedmiot przynoszący szczęście. Osoby młode chętniej sięgają po talizmany, wraz z wiekiem fascynacja magicznymi przedmiotami słabnie.

Badania wskazują, że płeć jest istotna w tej dziedzinie: najczęściej to kobiety próbują przewidzieć swoją przyszłość, sięgając po horoskopy oraz korzystając z usług wróżbitów. Natomiast inne zmienne nie mają tu istotnego znaczenia. Gdy jesteśmy ciekawi, co przyniesie przyszłość, nasze przekonania, zarobki oraz wykształcenie nie mają znaczenia – liczy się głównie to, czy wierzymy w magię.

Opracowała

Dominika Dziwulska